

عنوان مقاله:

شهروندی های جدید در کنار شهروندی رسمی در فضای مجازی؛ مطالعه کنش های مشارکتی در عرصه عمومی اینستاگرام

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره 13، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 40

نویسندگان:

سعید رضا عاملی - استاد علوم ارتباطات، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

سیده فرزانه سیاسی راد - کارشناس ارشد مطالعات فرهنگی و رسانه، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

استفاده از شبکه های مجازی، جهانی شدن فرهنگ های رسانه ای و ظهور عرصه عمومی فرهنگی موجب توجه به نظریه های شهروندی فرهنگی در توصیف مشارکت های شهروندی کاربران فضای مجازی شده است. در این مقاله با استفاده از این فضای نظری و روش تحلیل محتوای مردم نگارانه تلاش شده است تا ماهیت مشارکت های شهروندی کاربران جوان شبکه مجازی اینستاگرام و میزان انطباق این مشارکت ها با شهروندی ملی ایشان بررسی شود. بر اساس یافته ها ۶۹ درصد محتوای به اشتراک گذاشته شده در صفحه های عمومی جریان اصلی، صفحه های طنز و سرگرمی دربرگیرنده مضامین «فردگرایانه» بوده و اغلب در راستای علایق و دغدغه های فردی کاربران و تمایل آنها به لذت و سرگرمی به اشتراک گذاشته شده اند. به علاوه، این مضامین بیش از آنکه با چارچوب شهروندی ملی منطبق باشند تابع فرهنگ های موجود در عرصه عمومی جهانی بوده اند. با این حال فراوانی بیشتر مضامین فردگرایانه نسبت به مضامین جمع گرایانه به معنای بی توجهی کامل آنان به کنشگری در مقیاس ملی نبوده، به گونه ای که ۲۱ درصد مضامین موجود در این صفحه ها به شهروندی رسمی و جمع گرایانه اختصاص یافته است و کاربران به واسطه آنها به تعلقات، وظایف و مسائل مرتبط با سطح ملی بازگشته اند. در بخش نتیجه گیری ضرورت بازتعریف مفهوم مشارکت های شهروندی مبتنی بر اقتضائات فضای مجازی، عدم امکان اتخاذ رویکردهای مطلقا مثبت و یا منفی به پیامدهای مشارکت های مجازی بر شهروندی ملی، ضرورت توجه همزمان به فرصت ها و آسیب های این فضا و نیاز به گسترش آموزش های مرتبط با «شهروندی فرهنگی» مورد تاکید قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

شهروندی فرهنگی، عرصه عمومی فرهنگی، مشارکت های شهروندی، اینستاگرام، تحلیل محتوای مردم نگارانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1221201>

